

Handläggare
Lars Ericsson
Telefon: 08 - 508 11 818**Till**
Servicenämnden
2014-10-28

Program för en sammanhållen stad 2015-2020

Förslag till beslut

Remiss från kommunstyrelsen

Servicenämnden återoppar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Lars Rådih
Förvaltningschef

Christer Edfeldt
Administrativ chef

Sammanfattning

Stadsledningskontoret föreslår i ett tjänsteutlåtande att ett program för en sammanhållen stad 2015-2020 ska fastställas vilket ska utgöra grund för nämndernas och bolagens insatser på området.

Förvaltningen stödjer förslaget till program för en sammanhållen stad. Det är angeläget att staden arbetar långsiktigt för att alla stockholmare ska ha goda levnadsförhållanden, möjligheter till inflytande över sin vardag och närmiljö samt till deltagande i samhällslivet.

Förvaltningen konstaterar att programmet tydligt anknyter till erfarenheter från visionsarbetet i ytterstaden men anser att det med fördel kan kompletteras något så att det klarare framgår hur det hänger samman med förslaget till revidering av stadens Vision 2030.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom administrativa avdelningen. Ärendet behandlas på förvaltningsgruppen 2014-10-21.

Bakgrund

Stadsledningskontoret föreslår i ett tjänsteutlåtande att ett program för en sammanhållen stad 2015-2020 ska fastställas.

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet till servicenämnden m fl för yttrande senast 2014-09-30. Nämnden har beviljats att inkomma med förslag till tjänsteutlåtande till 2014-09-30 varefter nämndens protokollsutdrag från nästkommande sammanträde lämnas i efterhand.

Sammanfattning av remissen

Sedan kommunfullmäktige 2007 antog Vision 2030 som inriktningsdokument för stadens utveckling har omvärlden förändrats och därmed också förutsättningarna inför framtiden. Befolkningstillväxten har gått betydligt snabbare än beräknat och bl a med hänsyn till detta planeras en revidering av visionen under 2014 för att kunna möta de utmaningar som den ökade tillväxten skapar.

Programmet för en sammanhållen stad tar sin utgångspunkt i förslaget till den reviderade visionen för staden samt i Vision Järva, Vision Söderort och Vision Hässelby-Vällingby. Inom Vision Järva är upprustning av miljonprogrammets bostäder samt fysisk omvandling av stadsmiljön drivande krafter i utvecklingen. Samtidigt med detta ska satsningar på trygghet, utbildning, jobb och företagsutveckling genomföras. Vision Söderort har de regionala huvudmålen bättre tvärförbindelser och fler arbetsplatser samt de lokala målen områdesupprustning och upprustning av de kommunala bostäderna. I Vision Hässelby-Vällingby är tyngdpunkten ökad trygghet, samverkan mellan förskola, skola och socialtjänst, att fler personer kommer in på arbetsmarknaden och utveckling av näringsliv och centrumområden.

Med syftet ökad ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet ska insatser göras parallellt inom visionernas teman stadsmiljö och boende, trygghet i vardagen, skola och utbildning samt arbete och företagande. Inom ramen för dessa teman anges också särskilt prioriterade frågor såsom exempelvis större variation gällande bostäder (olika upplåtelseformer, storlekar etc), sammanbyggande av/mindre barriärer mellan stadsdelar samt förbättrade skolresultat. Mot bakgrund av gjorda erfarenheter och insatser omdefinieras i programmet temat *trygghet i vardagen till lokalt arbete med social hållbarhet*. Samverkan ska ske med olika aktörer såsom landstinget, bostadsbolagen med flera och i dialog med medborgarna och ideella organisationer.

Programmet integreras i stadens styrmodell ILS vilket innebär att varje nämnd/bolag i sin verksamhetsplan ska formulera mål, indikatorer och/eller aktiviteter som leder till att målen i programmet kan nås. Vissa nämnder är genomförandansvariga, eventuellt med huvudansvar, för specifika mål och kommunstyrelsen har uppföljningsansvar för programmet som helhet. En styrgrupp för en sammanhållen stad ska inrättas vilken ersätter de befintliga styrgrupperna för visionerna. Stadsledningskontoret föreslås samordna, stödja och följa upp arbetet med programmet och visionerna.

För temat *stadsmiljö och boende* framhålls tre strategier (vilka ingår även i stadens översiktsplan) av särskild betydelse. Dessa handlar om att satsa på attraktiva tyngdpunkter, koppla samman stadens delar och främja en levande stadsmiljö i hela staden. Strategierna förtydligas som mål och aktiviteter under rubrikerna samband, variation och boende.

Samband ska skapas mellan stadsdelar samt mellan staden och andra kommuner i regionen. Större variation ska uppnås vad avser bostäder och upplåtelseformer, verksamheter, arbetsplatser, servicefunktioner och offentliga platser. Tillgången till idrottsutövning och kulturutövning ska vara god. Fler bostäder av varierande storlek ska byggas och upprustning och energieffektivisering i programmets områden ska fortsätta med hög takt och utemiljön ska upplevas som ren och trygg.

När det gäller *skola och utbildning* anges att ingen elev ska lämna grundskolan utan grundläggande kunskaper och att skolorna ska attrahera elever från hela regionen. Det ska också finnas ett väl fungerande samarbete med högskolor, universitet och näringsliv. Det prioriterade målet för programperioden är att varje skolas

betygsresultat och resultat från nationella proven i år 3,6 och 9 ska motsvara minst riksgenomsnittet (elever som gått i svensk skola mindre än tre år särredovisas).

Vad avser *jobb och företagande* ska förutsättningarna för människor i utanförskap förbättras. Lokala initiativ för ökad sysselsättningsgrad ska utvecklas. Områdena ska vara attraktiva för etableringar och ett högt nyföretagande ska leda till fler arbetsplatser. Möjligheter att arbeta och bo nära goda kommunikationer är stora och samverkan med företag och akademi samt vidareutveckling av kluster är vanliga. Som prioriterade mål anges att andelen arbetsplatser i områdena ska öka, att andelen personer i områdena som är beroende av ekonomiskt bistånd ska minska samt att andelen aspiranter från jobbtorgen som blir självförsörjande inom sex månader ska öka. Vidare ska möjligheterna till att etablera sig på arbetsmarknaden öka, särskilt för utrikesfödda kvinnor och för vuxna i åldern 20-29 år.

Lokalt arbete med social hållbarhet genomförs under stadsdelsnämndernas ansvar och i samarbete med berörda facknämnder och bostadsbolag samt polismyndigheten med flera intressenter. Insatserna ska planeras utifrån en analys enligt modellen socialt riskindex och i övrigt ligga i linje med det lokala brottsförebyggande arbetet. En styrgrupp ska leda arbetet på lokal nivå och avsatta resurser kommer att kunna sökas för aktiviteter/projekt enligt anvisningar från stadsledningskontoret. Arbetet ska bedrivas och intensifieras i Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta, Skärholmen, Hässelby-Vällingby, Enskede-Årsta-Vantör och Farsta stadsdelsnämnder. Inom dessa stadsdelsområden anges också de stadsdelar som ska vara föremål för insatserna.

En arbetsmodell för genomförandet redovisas vilken bygger på erfarenheter från visionsarbetet. Här framhålls vikten av att utveckla delvis nya former och konstellationer för samarbete mellan grupper och professioner samt att utifrån lokala analyser fastställa konkreta mål och utveckla metoder och arbetssätt. Andra viktiga faktorer för framgång är att lokala initiativ tas tillvara och att partnerskap och allianser med olika aktörer kan etableras och utvecklas. Därutöver ska boendedialoger som genomförs av bostadsbolagen i samverkan med övriga nämnder och bolag användas som en viktig metod för medborgardialog.

Till remisshandlingarna hör också en sammanfattande redogörelse för det visionsarbete som har bedrivits i ytterstaden 2007-2014 samt en inventering av sociala risker för berörda stadsdelar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen stödjer förslaget till program för en sammanhållen stad. Det är angeläget att staden arbetar långsiktigt för att alla stockholmare ska ha goda levnadsförhållanden, möjligheter till inflytande över sin vardag och närmiljö samt till deltagande i samhällslivet.

Förslaget anknyter tydligt och på ett bra sätt till redovisade erfarenheter och slutsatser från visionsarbetet i ytterstaden. Mål och förslag utgör konkreta prioriteringar och bygger i många fall vidare på redan pågående insatser och uppföljningar av dessa.

I inledningen till programmet framgår att Stockholm enligt Vision 2030 ska vara en sammanhållen stad utan sociala och fysiska barriärer. Det kan övervägas om programmet här kan kompletteras så att beskrivningen av den sociala dimensionen utvecklas något. Detta i linje med den målbild som tecknas i Vision 2030 där den sammanhållna staden (förutom vad gäller stadsmiljö, bostäder m m) beskrivs med nyckelord som öppen, tolerant och välkomnande stad, mångfald som tillgång samt minskning av sociala spänningar genom delaktighet och lokal demokrati.

Staden har stora framtida utmaningar när det gäller bostäder. Bostadsbristen är redan i dagsläget stor och stadens framtidsutredning visar på tendenser till ökad boendesegregation. I programmet anges flera mål och förslag för att komma tillrätta med detta vilka är väl utredda och förefaller vara relevanta, såsom ökad variation och utbud av bostäder med olika upplåtelseformer och storlekar, sammankoppling mellan stadsdelar med mera. För att underlätta bostadsbyggandet och motverka boendesegregationen kan det finnas behov av att utreda även andra faktorer som kan påverka utvecklingen, såsom exempelvis hur utformning av planprocesser påverkar marknadsförutsättningar, markprisers påverkan med mera.

Bilagor

Remiss från kommunstyrelsen:

1. Program för en sammanhållen stad 2015-2020.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

2. Program för en sammanhållen stad 2015-2020.
3. Visionsarbetet i ytterstaden 2007-2014. Rapport.
4. Ytterstadsvisionerna. Presentation gällande inventering av sociala risker för stadsdelar, SWECO.